

HØYESTERETTSADVOKAT
GUDLEIK STØYLEN

M. N. S.

TELEFONER:
SENTRALBORD 41 72 66

GS/j

6. oktober 1956.

Oslo.....
RÅDHUSGT. 17 VII

Høyesterettsadvokat Sverdrup Thygeson,
Nedre Slottsgate 8.
Oslo.

Ad: Vidkun Quisling og fruets fellesbo.

Ettersom noen av de første forhandlinger finner jeg etter inntreden også med res.kap R. Schmidt Haavie og advokat Støylen å kunne gå på det tilfald, stort kr. 75.600,-, som res.kap Haavie og advokat Støysen på mine vegne har fremsatt som fullt oppgjør av mine krav mot Vidkun Quislings og mitt fellesbo.

Arvidst

HØYESTERETTSADVOKATENE

SVERDRUP-THYGESON, ROLF JØRGENSEN OG ARVE ARVESEN

M. N. S.

TELEFON:
SENTRALBORD 421884

OSLO, 8. oktober 1956.
N. SLOTTSGT. 3

ST/KT

Fru Maria Quisling,
Erling Skjalgssonsgt. 26,
H e r.

Ad. Vidkun Quisling og Deres fellesbo.

Jeg har mottatt Deres brev av 6/10 d.å. hvori De fremsetter et tilbud stort kr. 75.600.- som fullt oppgjør for Deres krav mot ovennevnte bo.

Som tilsynsmann i boet aksepterer jeg det fremsatte tilbud.

Beløpet vil bli utbetalt gjennom Deres juridiske rådgiver, høyesterettsadvokat Gudleik Støylen.

I og med nærværende er ethvert mellomværende mellom Dem og ovennevnte bo opp- og avgjort.

E r b ø d i g s t

Rolf Jørgensen

MARIA QUILSING

ERL. SKJALGSSONSGT. 26

O S L O.

Oslo, den 17. september 1956.

Det kgl. Justis- og Politidepartement,

O s l o.

Ad.: Maria og Vidkun Quislings fellesbo.

Som nytt dokument i saken oversender jeg vedlagt brev av 31.f.m. fra ambassadør P. Prebensen til min advokat, h.r.advokat Gudleik Støylen.

Under henvisning til dette dokument og hva jeg nedenfor anfører, ber jeg inntrengende det ærede departement om å overveie saken på nytt.

Til forståelse av denne sak er det nødvendig å understreke at min mann ikke hadde noen formue av noen som helst betydning. Det alt vesentlige av det han hadde hatt tapte han ved bankkrisene. Det heter da også i ambassadør Prebensens erklaring: "Jeg for min del hørte aldri at Vidkun Quisling var formuende".

Min mann hadde da heller ikke sans for å samle seg noen formue, han tenkte lite på penger. Hans tanker beveget seg i ganske andre baner, særlig i filosofi, litteratur og språk.

Da jeg 23 år gammel giftet meg med Vidkun Quisling i 1923, hadde han da heller ikke noen formue, han hadde kun en inntekt som bare strakk til til livets underhold. Min mor, som var forutseende, hadde i god tid gjemt bort verdier, ville ikke dengang gi meg noen medgift. Selv var jeg ung og uerfaren, og den jeg giftet meg med var en utlending.

Da vi høsten 1923 reiste til Norge hadde da heller

ikke min mann kjøpt inn noe som helst av verdier, heller ikke malerier. Dette kom av at han intet hadde å kjøpe for. Hadde han hatt det, hadde han sikkerlig gjort innkjøp, idet han var meget interessert i kunst.

Fra høsten 1923 - 1928 var jeg ikke i Russland.

Jeg oppholdt meg dels i Norge og dels i lang tid i Paris. Min man var derimot i Armenia og Russland. Av sin gasje bekostet han mitt underhold. Hans fortjeneste strakk ikke lenger enn til eget og mitt opphold, slik at han da jeg i 1928 kom tilbake til Russland, ikke hadde lagt seg opp noen penger.

I 1929 kom min mor, som bodde i Kharkov, på besøk til Moskva. Jeg henviser her til erklæring fra fru ambassadør Prebensen, bilag 11 til min redegjørelse av januar 1954 til departementet. Min mor brakte med seg i kontanter russiske og utenlandske penger til en sum av kr. 130.000,- i norske kroner. Malerier, tepper, møbler, krystall m.v. sendte hun senere til ambassaden i Moskva, se fru Prebensens erklæring, bilag 11 i.f..

Alle de russiske penger, som utgjorde den overveiende del av kontantene, samt det meste av den fremmede valuta ble brukt til innkjøp av malerier m.v. Ved disse innkjøp hadde vi som konsulent en russisk kunstmaler. Jeg vil understreke at ambassadør Prebensen i sin erklæring av 31.f.m. uttrykkelig sier at det var "verdifulle malerier og antikke møbler" som ble kjøpt.

Jeg siterer her i sin sammenheng det viktigste av ambassadør Prebensens erklæring av 31.f.m.:

"Jeg vil dog kunne tilføye at de betydelige kjøp av verdifulle malerier og antikke møbler som Vidkun Quisling foretok, selv med gunstige prisforhold, ikke kunne dekkes av den lønn han oppebar. Jeg for min del hørte aldri at Vidkun Quisling var formuende. Når derfor fru Quisling hevder at de omhandlede kjøp for en stor del ble betalt med midler som hun skaffet til veie fra sin mor i Kharkov, synes dette å være en riktig forklaring."

Som det uttrykkelig sees er dette en tilføyelse til den erklæring ambassadør Frebæretidligere har avgitt, nemlig av 31.mars 1951, bilag 10 til utredningen av januar 1954.

Vi kom tilbake fra Russland lille julaften 1929.

Etter tilbakekomsten hadde Vidkun Quisling ingen annen fast inntekt enn sin pensjon som major. Han hadde som bekjent som følge av at han ikke fikk forlenget sin permisjon, til tross for at han arbeidet for Frithjof Nansen, måttet søke avskjed som offiser.

Majorpensjonen var ikke tilstrekkelig til å leve av og jeg måtte låne ham penger. Dette ble muliggjort ved salg av mine eiendeler. Da disse salg antok større dimensjoner, ble det avtalt mellom min mann og meg at jeg skulle beholde en vesentlig del av utbyttet ved salgene som min egen eiendom. De bankinnskudd og kontanter på ca. kr. 26.000,- som nevnes i min redegjørelse side 8, skrev seg fra disse salg, likeså de kr. 120.000,- i kontanter som jeg leverte politiet i 1945. Videre ble eiendommen Funnemark i Fyrrisdal kjøpt for mine penger. Dette bevises ved en rekke erklæringer i saken, spesielt fru Margrethe Langaards erklæring (bil. 2, 5 og 15).

Som jeg har gitt en fremstilling av i min redegjørelse ble jeg 15.mai 1945 utvist fra mitt hjem Gimle med 15 - femten - minutters varsel. Da og noen dager senere deponerte jeg hos politiet kr. 120.000,- i kontanter - penger som var mine. Avleveringen var helt frivillig. Ved siste avlevering uttalte vedkommende politifullmæktig at min arlighet skulle komme meg tilgode.

Bortsett fra min manns henrettelse - hvis jeg kan bruke et slikt uttrykk, jeg kan jo aldri se bort fra det - var det verste for meg at jeg ikke fikk noe hjem. Vår leilighet i Erl. Skjalgssonsgate ble solgt av boet for kr. 6.000,- uten noen som helst underretning hverken til meg eller min forsvarer.

De fortvilte "boligforhold" jeg derved kom opp i har vært skjebnesvangre for min helbred. De dårlige boligforhold har vært årsaken til at jeg praktisk talt i alle senere år har hatt bronkitt om vinteren, også lungebetendelse. Jeg henviser her til erklæring fra dr. Forsdal, bilag 44 og 44 a til min redegjørelse av januar 1954.

Jeg skal ikke nå nærmere gå inn på det økonomiske tap jeg har lidt, men skal bare resummere:

- 1) Deponering av kontanter i 1945 kr. 120.000,-.
- 2) Skade på de ting som jeg har fått overlevert, redegjørelsen side 29, ca. kr. 43.000,-.
- 3) Kontanter og bankinnskudd, redegjørelsen side 8, ca. kr. 26.000,-.
- 4) Honorar for "Russland og Vi", redegjørelsen side 14 - 16, ca. kr. 100.000,-.

Dertil kommer erstatning for bortkomne ting, deriblant 50 malerier. Jeg henviser her til bilag 22 til redegjørelsen. Tapets størrelse er avhengig av et skjønn, men at det beløper seg til en formue, er helt på det rene, jfr. erklæring fra Henrik Sørensen, bil. 16.

Videre kommer til erstatning for salg av fellesboets eiendom Funnemark i Telemark. Salget skjedde uten varsel til meg eller min forsvarer.

Endelig kommer det økonomiske tap som salget av leiligheten har medført og vil medføre. Min nedsatte helbred har nemlig medført og vil medføre økede utgifter til medisiner og leger og særlig til rekreasjonsopphold.

Til pkt. 4 ovenfor, honorar for "Russland og Vi", skal jeg bererke at boken er et opptrykk av førsteutgaven av 1930. Den inneholder ikke noe som kan betegnes som nasjonal-sosialistisk propaganda. Min mann sa alltid at honoraret for hans forfatterskap, deriblant "Russland og Vi" skulle gå til avbetaling av hans gjeld til meg. Dette har han også gjennom-

ført, idet han har overdratt sine forfatterrettigheter til meg, jfr. brev av 12/10-1945 til h.r.advokat Henrik Bergh, bilag 7. Honorarene for "Russland og Vi" satte jeg personlig på min konto i Oslo Sparebank, hvilken konto bare kunne disponeres av meg. Jeg kunne her dessuten henwise til rekker av ^{vitne-}erklæringer, men nøyer meg med ett eksempel, fru Langaards erklæring, bilag 15 til min utredning av januar 1954. Det er ikke bare N.S.-folk som har kjøpt boken. Den ble såvidt jeg vet forstørstedelen solgt gjennom bokhandlere, og jeg vet positivt at også andre enn N.S.-folk kjøpte den. At honoraret i sin helhet skal tilfalle min manns del av boet er derfor uriktig og urettferdig.

Hvis det ærede departement synes at det er mange penger jeg mener å ha krav på, vil jeg minne om den meget betydelige kapital min mor gav meg foruten realverdier, og for denne kapital ble innkjøpene gjort for særdeles rimelige priser. Det måtte derfor bli store verdier jeg på denne måte brakte inn i fellesboet og som nå ved fellesboets oppgjør tilkommer meg.

Jeg har overfor bostyret åpent og ærlig redegjort for hva som er min manns eiendom og hva som er min. De opplysninger jeg har gitt har senere, hvor kontroll har kunnet finne sted, vist seg å være riktige. Bobestyrerne har da også skriftlig overfor Riksadvokaten gitt uttrykk for sin anerkjennelse av min bistand m.h.t. opplysninger angående boet.

Hadde jeg ikke opptrådt på en ærlig og redelig måte, hadde jeg ikke fått de uttalelser jeg har fra en rekke fremtredende nordmenn. Jeg nevner:

1. Generalmajor Reichmann, 51.
2. Sogneprest Gunnar Bondevik, 50.
3. Generalmajor H. Hansson, 45.
4. Sjeffingeniør Olaf Moe, 47.
5. Arkitekt Odd Kansen, 52.
6. Ambassadør Prebensen, bil. 10 og bilaget hermed.
7. Biskopene Schjeldrup og Smeth, 49.
8. Biskop Smemo, 48.

9. Maleren Henrik Sørensen, 16 og 31.

10. Rektor Wilhelm Ullmann, 46.

Tallene etter navnene refererer seg til bilagene til min redegjørelse av januar 1954.

Det er også naturlig her å nevne ihvertfall overlege Jon Leikvams erklæringer, nr. 43 og 43 a.

Det foreligger forøvrig en rekke av legeerklæringer.

Jeg er usigelig takknemlig for at disse personligheter har gått i bresjen for meg - det skal mot til slik belastning jeg har med mitt navn. Fremdeles blir jeg forfulgt og dog er min "forbrytelse" kun den at jeg har elsket og elsker min mann. M.h.t. forfølgningen henviser jeg til erklæring fra dr. Aarøe, bilag 40. Lignende ting som omhandles i denne erklæring har jeg dessverre opplevd flere steder, ja overhodet alle de steder hvor jeg har vært nødt til å reise på rekreasjonsopphold.

Hvis bostyret ikke hadde solgt Funnemark, ville min stilling vært ganske anderledes. Jeg henviser her til erklæringer fra dr. I. Forsdahl (bilag 44 a) og dr. Ragnar Aarøe, (bilag 40). Begge disse leger finner det påkrevet at jeg får mitt eget sted på landet. Funnemark ble solgt for kr. 15.800,-. Nå sier eieren at han ikke vil selge selvom han ble budt kr. 100.000,-! (se mitt brev av 9/10-1954 til h.r.advokat Sverdrup Thygeson, s. 7). For kr. 15.800,- kunne jeg beholdt et fredelig rekreasjons- og sommersted, som var og er nødvendig for meg. Det er ikke min skyld at det nå blir dyrere, likesom det heller ikke er min skyld at leiligheten ble dyr for boet.

Syk og nedbrutt som jeg er etter over 11 års kamp for å sikre meg et eksistensgrunnlag, må jeg inntrengende henstille til det ærede departement å akseptere det forlikstilbud jeg foresetter, nemlig:

- 1) Kr. 100.000,- i kontanter.
- 2) Utlevering av 5 malerier, nemlig:
  - a. Portrett av kardinalprins Don Fernando av Østerrike.
  - b. Madonna med barnet.

- c. Et maleri av Amaldus Nielsen.
  - d. Bilde forestillende pike med due.
  - e. Et bilde av en gutt med lam.
- 3) Mine personlige russiske papirer som kun har interesse for meg, dessuten en del ting og papirer, samt familiebok som er omtalt i mitt brev av 21.mars 1955 til h.r.advokat Sverdrup Thygeson.

Summen nevnt under nr. 1 kommer i tillegg til hva jeg tidligere har fått. Jeg bemerker at når det oppgis at jeg har fått ca.kr. 33.000,-, så har jeg ikke fått noen spesifikasjon av beløpet. Men såvidt jeg forstår, er det i dette beløp medtatt kr. 26.000,- for gjenkjøp av leiligheten. Videre er også medtatt, såvidt jeg forstår, de beløp som Statens Pensjonskasse har utbetalt til boet.

Slik som leveomkostningene nå er steget er kr.100.000 ikke meget når jeg vel og merke er syk og arbeidsufør. Selvom jeg var frisk, ville jeg vel ha vanskelig for å kunne tjene noe her i landet. Jeg bemerker også at pengene i løpet av de 11 år er sterkt forringet i verdi.

Ved mitt forlikstilbud har jeg strukket meg så langt som jeg forsvarlig kan når min fremtid skal sikres slik at jeg ikke faller andre til byrde. Jeg tillater meg å sitere fra brev av 15.mars 1954 fra min advokat, h.r.advokat Gudleik Støylen til h.r.advokat Sverdrup Thygeson:

"Jeg håper det kan lykkes å finne frem til en minnelig ordning med fru Quisling således at hun slipper å måtte få sine krav prøvet for domstolene. På bakgrunn av alle de lidelser hun har gjennomgått i alle disse 9 år, bør hun bli spart for også å måtte gå rettens vei med dermed følgende publisitet, psykisk påkjenning m.v. Det er full juridisk grunn til at fruene får sine krav imøtekommet i en slik utstrekning at hennes økonomiske stilling i fremtiden blir sikret."

Som det sees uttaler advokat Støylen, som jo inngående kjenner min sak, at det er full juridisk grunn til at mine krav imøtekommes. Også moralsk er det grunn til dette. Jeg henviser atter til de erklæringer som foreligger fra de

personligheter jeg har nevnt side 5 - 6 foran.

Hvordan min sak bedømmes av en av norsk presses mest fremtredende journalister, herr Arthur Rathe i Morgenbladet, viser hans erklæring av 10.oktober 1955, hvilken erklæring vedlegges.

Æ r b ø d i g s t

P.S. Jeg vedlegger en erklæring fra ambassadør P. Prebensen samt erklæring fra frk. Siren Zimmer av 28.september 1955 og erklæring av 2.desember 1954 fra fru Margrethe Langaard. Disse erklæringer er jo av senere dato enn min redegjørelse av januar 1954.

D.s.